

HISTORIA

Klasa siódma

NIEDOSTATECZNY (1)

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności, określonych w programie nauczania,
- wykazywał lekceważący stosunek do przedmiotu
- nie wyrażał woli poprawy uzyskanych ocen
- nie prowadził zeszytu
- nie odrabiał prac domowych.

DOPUSZCZAJĄCY (2)

Uczeń:

- potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu
- opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I
- wie, kim był Piotr Wysocki, Adam Mickiewicz
- wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie listopadowe
- rozumie pojęcie emigracji
- wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym
- pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa
- krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku
- wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.
- wymienia mocarstwa kolonialne i wskazuje na mapie
- wie kiedy wybuchło powstanie styczniowe
- zna i rozumie pojęcia: rusyfikacja, germanizacja
- krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów
- zna postać Henryka Sienkiewicza
- wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia
- wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy
- wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia
- wie, kiedy wybuchła I wojna światowa
- podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny
- wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej
- wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej

- wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa
- wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość
- zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Paderewskiego
zna przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego
- wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej
- wymienia przynajmniej 1 dokonanie gospodarcze II RP.

DOSTATECZNY (3)

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz
- wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja
- zna postanowienia kongresu odnośnie ziem polskich
- wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm
- wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską
- opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego
- wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. Kaliszanie
- opisuje wybuch powstania, charakter działań wojennych
- wskazuje miejsca największych bitew oraz tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej
- wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego
- opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim
- zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego, Józefa Bema
- wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów
- wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy
- ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne
- charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami
- zna postać Giuseppe Garibaldiego
- wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec
- wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego
- wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami
- wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna
- opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów
- wskazuje na mapie kolonie brytyjskie
- opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym
- podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji

- wymienia przejawy germanizacji i rusyfikacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych
- wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach o opisuje przebieg powstania styczniowego
- uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”
- opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu
- wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia
- zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella
- rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm zna poglądy socjalistów i narodowców
- wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice
- opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków
- wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich
- podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim
- podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w.
- opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką
- wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej
- opisuje wojnę pozycyjną
- opisuje sposób przejęcia władzy w Rosji przez bolszewików
- rozumie pojęcie obcej interwencji
- podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice
- wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach
- opisuje działalność Legionów
- wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej
- omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej
- wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych
- wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni
- przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej
- wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski
- wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości
- opisuje przebieg I wojny światowej
- charakteryzuje formy prowadzenia działań militarnych w okresie I wojny światowej
- opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r.
- wie, w jakich okolicznościach doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę
- wskazuje założycieli i państwa członkowskie Ligi Narodów
- wie, jakie państwa brały udział w konferencji pokojowej
- rozumie pojęcie mały traktat wersalski

- wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter państwa sowieckiego
- rozumie pojęcia: faszyzm, duce, czarne koszule
- opisuje życie w faszystowskich Włoszech
- rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, pucz monachijski
- podaje cechy państw totalitarnych na przykładzie ZSRR, III Rzeszy
- wymienia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki I wojny światowej
- wymienia państwa osi
- wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty
- zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic
- zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt
- opisuje przewrót majowy i rządy sanacji
- wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa; rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą
- porównuje życie na wsi z życiem w mieście
- zna działania E. Kwiatkowskiego i W. Grabskiego
- rozumie pojęcia: COP, hiperinflacja, wojna celna
- wymienia osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu
- porównuje główne założenia konstytucji marcowej z kwietniową
- wymienia kraje, z którymi polska zawarła sojusze i traktaty.

DOBRY (4)

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
- wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza
- podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy
- charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego
- wymienia i rozumie twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele
- charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I
- analizuje przyczyny powstania
- rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania
- wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji, charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji
- dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach
- podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej

- omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie
- podaje skutki Wiosny Ludów
- opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich
- wymienia przyczyny powstawania fabryk, dostrzega skutki rozwoju komunikacji, wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego
- omawia rolę Świętego Przymierza w Europie
- wskazuje konsekwencje wojny krymskiej
- wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją
- uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec
- wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA
- podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej
- uzasadnia europejski wyścig o kolonie, podaje przyczyny i skutki kolonializmu
- wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego wyjaśnia genezę i znaczenie branki
- opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów
- podaje przyczyny klęski powstania styczniowego
- opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym
- przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją
- opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce
- przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego
- wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego
- wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce
- analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów
- opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w.
- rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego
- wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków
- wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym
- przedstawia formy działalności polskich partii politycznych
- podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego
- wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego
- opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania
- wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach
- wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny Światowej

- charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych
- uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917
- podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r.
- prezentuje postawy aktywistów i pasywistów
- rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków
- omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny
- zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny
- zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.
- zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich
- opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej
- podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej oraz przewrotu bolszewickiego w Rosji
- wymienia wszystkie postanowienia traktatu wersalskiego wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej
- omawia wpływ wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania podjęte przez rządy, aby je minimalizować
- wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRR
- podaje przyczyny objęcia władzy przez B. Mussoliniego
- wymienia reformy wprowadzone przez faszystów
- wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera
- omawia politykę III Rzeszy wobec Żydów
- omawia politykę gospodarczą III Rzeszy
- omawia ekspansywną politykę Japonii
- zna postanowienia traktatów w Locarno i Rapallo
- wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu wersalskiego
- opisuje życie codzienne w państwach totalitarnych
- przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej
- wie, jak przebiegały wybory na prezydenta
- zna nazwiska najwybitniejszych twórców dwudziestolecia międzywojennego
- wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w nauce i technice
- wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie
- wie, co zawierał traktat Ribbentrop-Mołotow
- opisuje zamach majowy i zmiany, które po nim zaszły
- opisuje sytuację międzynarodową Polski.

BARDZO DOBRY (5)

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
- porównuje okres napoleoński i epokę restauracji
- wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie
- opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie
- rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim
- opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego
- rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim o wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania
- analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje
- rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów
- porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice)
- rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami
- omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami
- rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej
- rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.
- dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów
- rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego
- porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.
- omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw
- dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w.
- rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i zjednoczenia Włoch
- uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch
- rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu
- wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy
- wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec
- rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec
- uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA
- wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem

- analizuje przyczyny i skutki kolonializmu dla kolonizowanych i kolonizatorów
- analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów
- porównuje charakter walk z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego
- dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków
- dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce
- opisuje konflikty narodowościowe w Galicji
- opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego
- uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w.
- dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich
- analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli
- dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy
- wyjaśnia, na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków
- wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, odwołujące się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.
- omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania, wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi
- omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych
- opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną
- opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików
- rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej
- przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji
- rozumie znaczenie Aktu 5 listopada oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków
- wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych
- analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę
- przedstawia bezpośrednio i pośrednio przyczyny wybuchu I wojny światowej
- dostrzega i omawia różne cele państw biorących udział w konferencji pokojowej
- wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego
- analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania władzy w ZSRS
- porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym
- omawia znaczenie traktatów laterańskich
- omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP
- wskazuje przyczyny agresywnej polityki Japonii i III Rzeszy
- omawia politykę zachodniej Europy w stosunku do III Rzeszy
- omawia przyczyny przejęcia władzy przez A. Hitlera, B. Mussoliniego
- analizuje i wymienia przyczyny narodzin sojuszu państw osi

- opisuje politykę zagraniczną i łamanie postanowień traktatu wersalskiego przez III Rzeszę
- przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów
- rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej
- analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz
- dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świecie na polską gospodarkę
- przedstawia znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki
- rozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa
- omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRS, dostrzega jej międzynarodowy kontekst
- ocenia osiągnięcia II RP.

CELUJĄCY (6)

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz
- może brać udział w konkursach historycznych, aby uzyskać dodatkową ocenę częściową
- wykazuje swoje zainteresowanie historią uczestnicząc w projektach
- opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w.
- dostrzega i przedstawia genezę różnych programów politycznych ugrupowań na emigracji
- rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków
- porównuje polską Wiosnę Ludów z europejską
- analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej
- dostrzega zmiany w celach stawianych sobie przez Polaków
- uzasadnia, dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską
- wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej
- rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych
- dostrzega i przedstawia skutki kolonializmu we współczesnym świecie
- porównuje sytuację międzynarodową w chwili wybuchu powstania listopadowego i styczniowego
- ocenia szanse powodzenia powstania styczniowego
- dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w.
- wskazuje źródła przemian obyczajowych

- analizuje wpływ ideologii na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w.
- omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę
- analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją
- analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej
- rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich
- przedstawia długofalowe skutki postanowień traktatu wersalskiego
- analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRS
- analizuje rolę propagandy w sukcesie partii faszystowskiej
- omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza – Włochy – Japonia
- analizuje przyczyny polityki państw zachodnich wobec III Rzeszy
- wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP
- analizuje znaczenie Bitwy Warszawskiej dla losów Polski i Europy
- analizuje i ocenia polską politykę zagraniczną.